

Het Varsenerveld.

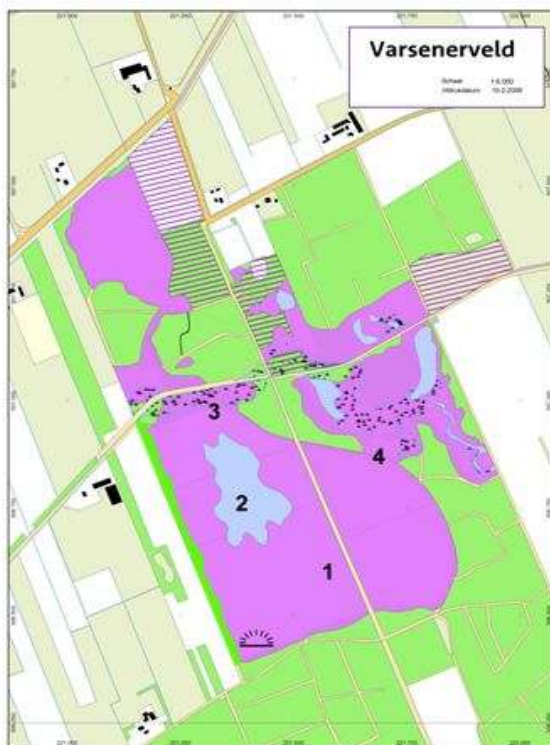
Bij Ommen ligt een eeuwenoud stukje natte heide, een restant van een eens onmetelijk veengebied. Het dreigde dicht te groeien tot bos. Op initiatief van Henk Ruiter is het aan de vergetelheid ontrukkt en wordt het nu door een vrijwilligersgroep beheerd. Daardoor is de oorspronkelijke kenmerkende soortenrijkdom bijna volledig teruggekeerd.

Situatie 1933

Situatie 2004

Natuurherstelplan.

Tracé vierbaans snelweg.

Enkele gegevens op een rijtje.

Tot in de 30er jaren nog duizenden hectare 'woeste grond' ten noorden van Ommen

In de periode -1935 tot nu- is nagenoeg alles ontgonnen.

Natte heide levert na ontginning goede landbouwgrond op.

Resterende deel is ongeveer **0,01%** van de situatie 75 jaar geleden.

Natte heide is inmiddels een internationaal bedreigd landschapstype.

Tot medio 80er jaren werd het door schapen begraasd. Toen dat stopte **verruigde het terrein** door:

1. Gebrek aan beheer.
  2. Verdroging. (verdieping/verbreding Onderhaarse waterleiding)
  3. Stikstof depositie.
- Sinds 1998 is het beheer opgepakt door een vrijwilligersgroep.
  - Een **combinatie** van grazen, maaien en plaggen levert een prima resultaat.
  - In de periode 1998-2007 hebben er 4 x door de overheid gesubsidieerde grootschalige beheersingrepen plaatsgevonden in het kader van het --Overlevingsplan Bos en natuur--. Er is dus inmiddels al veel geld in het gebied geïnvesteerd voor de natuur
  - Er is regelmatig overleg met ecologen over juistheid beheer.
  - Er komt nu een groot aantal **Rode lijst-en Europese habitatrictlijn** soorten voor. (Zie bijlage)

- De Provincie erkent dit gebied als zeer waardevol en heeft het opgenomen in de Robuuste verbindingszone/ecologische hoofdstructuur.
- Momenteel wordt een natuurherstelplan ontwikkeld in samenwerking met oa. waterschap Groot Salland die hier goede kansen ziet voor het vasthouden van gebiedseigen water.
- Door uitbreiding ontstaat een aaneengesloten natuurgebied met een hoge belevingswaarde en bijzonder kansrijk om uit te groeien tot kwalitatief hoogwaardige natuur door aanwezigheid van een rijke bronpopulatie.
- In 2006 is het Varsenerveld in het NCRV -televisieprogramma "De verkiezing van de mooiste plek van Nederland" tot mooiste plek van Overijssel verkozen en het heeft de 2e plaats behaald in de landelijke finale. Een plek om te koesteren.

Wanneer er voor dit tracé van de snelweg wordt gekozen zal dit het Varsenerveld isoleren en onherstelbaar beschadigen. Compensatie van dit type natuur is onmogelijk.

Er komen in het gebied 17 Europese habitatrichtlijnsoorten voor.

Rode lijstsoorten Varsenerveld 2008

(vetgedrukt = Europese Habitatrichtlijn)

Flora

Moeraswolfsklauw

Bruine snavelbies

Witte snavelbies

Veenbies

Stijve ogentroost

Hondsviooltje

valkruid

Heidekartelblad

Moeraskartelblad

Welriekende nachtorchis

Gevlekte orchis

Gewone vleugeltjesbloem

Liggende vleugeltjesbloem

Sierlijke vetmuur

Blauwe knoop

klokjesgentiaan

Flottende bies

witte waterranonkel

Wateraardbei

Moerasmele

Addertong

echte guldenroede

bleekgele drooglboem

Ronde zonnedauw

Kleine zonnedauw

Stijve moerasweegbree

Lavendelheide

Kleine veenbes

Kleine valeriaan

Vetblad

kussentjesveenmos

klein warkruid

Dwergglas

Canadees hertshooi

Moerashertshooi

Pilvaren

Beventjes

lycopodiella inundata

Rhynchospora fusca

Rhynchospora alba

Trichophorum cespitosum

Euprasia stricta

Viola canina

arnica montana

Pedicularis sylvatica

Pedicularis palustris

platanthera bifolia

Dactylorhiza maculata

polygala vulgaris

polygala serpyllifolia

sagina nodosa

Succisa pratensis

gentiana pneumonanthe

eleogiton Fluitans

ranunculus ololeucos

potentilla palustris

deschampsia setacea

ophioglossum viride

Solidago virgaurea

gnaphalium luteo-album

Drosea intermedia

Drosera rotundifolia

Echinodurus ranunculoides

andromeda polifolia

Oxycoccus palustris

valeriana dioica

pinguicula vulgaris

Sphagnum Compactum

Cuscuta epithymum

Radiola linoides

Hypericum canadense

Hypericum elodes

Pilularia globulifera

Briza media.

Fauna.

Waterspitsmuis

Das

Boomleeuwerik

Boompieper

Geelgors

Dodaars

Georde fuut

Matkop

Wintertaling

Kneu

Zwarte specht

Levendbarende hagedis

Heikikker

Bruine kikker

Meerkikker

Poelkikker

Bastaardkikker

Kleine watersalamander

Ruige aardtong

Heideknotszwam

Zwartwordende wasplaat

Gele knotszwam

Verblekende knotszwam

Vuurzwammetje

Veenmosvuurzwammetje   *Hygrocybe coccineocrenata,*

Sneeuwzwammetje

Zwartsneesatijnzwam   *Entoloma serrulatum*

Glassnijder

Bandheidelibel

Tengere pantserjuffer

Vroege glazenmaker

Venwitsnuitlibel

Noordse winterjuffer

Bruine winterjuffer

Koraaljuffer

Plasrombout

Groentje

Bruine vuurvliinder

Zilveren maan.

Moerassprinkhaan

Grote modderkruiper

Rendiermos